

אדוני הנארון

איך מתעשרים במדינת-ישראל?
 פשוט מאוד: אתה קם בכל יום השכם בבוקר. אתה הולך לעבודה ועובד קשה. אתה מתאמץ, עובד שעות נוספות, ורואה שכר בעמלך. אתה מצניע לכת, חוסך, מצרף אגורה לאגורה. אתה ממשיך כך במשך חמישים שנה — ואז מתה הדודה שלך באוסטרליה, ומשאירה לך מיליון דולאר. הנה, אתה עשיר. זוהי בדיחה ישנה, מריחה במוקצת. עכשיו אתה יכול להחליפה בבדיחה חדשה, מריחה עוד יותר.

איך מתעשרים במדינת-ישראל?
 פשוט מאוד: אתה יוצא להתנחל בשטח משוחרר. את רכושך בישראל הקטנה אתה מוכר, ואת התמורה אתה משקיע בבורסה. השטח המשוחרר אינך צריך להשקיע דבר. הממשלה נותנת לך את הכל, כי אתה פועל בשלי-חות לאומית. את היתר אתה מקבל כהלואה בלתי-צמודה, שאינה אלא מתנה בעם אחר. אתה מעביד שם ערבים, שגורשו קודם לכן על-ידי צה"ל מאותו המקום. אתה מצליח ומשגשג.

כעבור כמה שנים מחליט הרוב הדמוקראטי במדינת-ישראל להחזיר את השטח לערבים. אתה מתנגד. אתה מבעיר כמה צמיגים, מנופף בדגל הלאומי, משמיע כמה איומים כלפי הבורת-הכסילים שתהיה באותה עת בשליטון. אתה מקבל פיצויים. אתה מולטימיליונר. אתה יכול להרשות לעצמך דברים שישראל מצוי אינו יכול לחלום עליהם גם אחרי מאה שנות-עבודה: וילה מהודרת, מכונית-פאר, טיול מסביב-לעולם. או, אם תרצה, ירידה לאמריקה ופתיחת עסק פורה שם.

ימים אלה מסתובבים במדינה הרבה-הרבה אנשים ערובים.
 פיגוי סיני מדכא אותם עד עפר. לא מפני שהם מתנגדים לפיגוי. בהחלט לא. הם בעד הפיגוי והשלום. אלא מפני שזא התנחלו בסיני לפני כמה שנים.

כך הפסידו — כפי שנדמה להם — את ההזדמנות האחרונה בחייהם להתעשר. אלא שהם טועים. עוד יש הזדמנויות. יש בדינו שטחים משוחררים לרוב. כל הבל-עוזה. כל "יהודה ומרוון". כל מרחב-גולן. אין שמץ של ספק שהם יחזרו, ביום מן הימים. ממשלת ישראל קוראת להתנחל בהם. זוהי חובה לאומית. מיפעל פטריוטי. זוהי ההשקעה הטובה ביותר בעולם ברגע זה.

הדמיון מודעוץ כאשר הוא מנסה לתאר לעצמו את הסכומים אשר ישולמו בכוא היום לבעלי-החוקה. פעם דיברו על מיליונים, כיום מדברים בסיני על מיליארדים. או דיברו על טריליונים. מי יישב? מי יאחזק?
 דיירי שכונת-העוני, הזבנים, פועלי-הייצור, פקידים, מורים, עורכי-דין, בעלי קיצבות-סעד, החולים ורופאיהם. כל מי שמשלם במדינה זו מס-הכנסה וארנונה, מכס ומס-ערך-מוסף, כל אדם.

וויכוח על תשלום הפיצויים למפוני-סיני החזיר בפעם הראשונה לתודעתו של הישראלי המצוי כי זהו עניין יקר, ושהוא יקל את החשבון.
 הוא, ולא אחר, הוא, ולא איזשהו גורם אלמוני וטמיר, הקרושי-ברוך-הוא, "המדינה". אתה, אדוני הנארון, אינך נדרש לשלם סכום סימלי. אתה תשלם ממשו מאוד.

אם יגיע סכום הפיצויים, בסופו של דבר, לקירבת 5.5 מיליארד שקלים, או 55 מיליון לירות, יראה החשבון כך:
 כל אדם החי בישראל, בלי קשר לגיל ולמין, ישלם 15 אלף לירות. מישפחה של בעל, אשה ושני ילדים — 60 אלף לירות. מישפחה של בעל, אשה וארבעה ילדים — 90 אלף לירות.

לגבי ישראל רבים, זוהי הכנסה של חודש. לגבי ישראל-לים רבים אחרים, זוהי הכנסה של חצי חודש. זהו החשבון — אבל הוא מטעה. החשבון האמיתי גדול יותר — הרבה יותר.

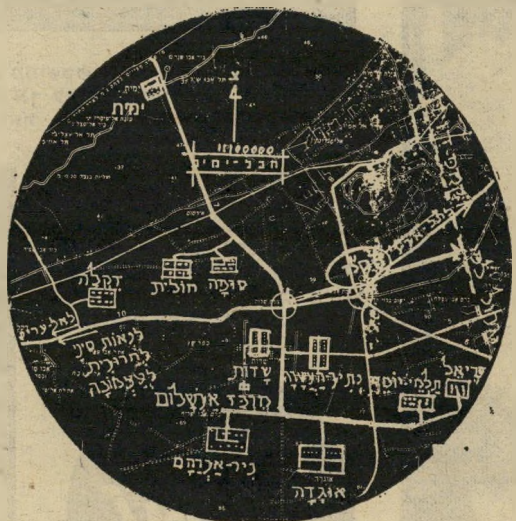
לד צרייה-הנסיגה, המונעים את הוצאת הרכוש מן האיוור בעוד מועד (בעזרת פחדנותם הנוראה של פוליטיקאים ואלופים) החזירו לתודעת הציבור עובדה נוספת: שהפיצויים הם רק חלק ממחיר ההרפתקה ששמה חבלי-ימית.

רכוש עצום יאבד באיוור זה, מפני שפשוט אי-אפשר יהיה להוציא אותו. סכומים עצומים הושקעו ביצירת התשתית, בכשר-עבודות של המתכננים והמקיימים, ביצירת-נכסים שאינם ניתנים להזוה. סכומים אדירים נוספים יאבדו מפני שממשלה עלובה זו אינה מסוגלת לבצע נסיגה מתוכננת, מסודרת, תקיפה. אינו מסוגל להעריך כמה הושקע באמת ברפתקה זו, אין מיספרים בדוקים ומהימנים. אך אין ספק כי ההשקעה האבודה עולה בכמה מונים על סכומי-הפיצויים לספרייה-הנסיגה, וי מגיעה למאות אלפי לירות לכל מישפחה בי ישראל.

אפשר לאמר: כל מפרנס ישראלי שילם עבור חבלי-ימית לפחות הכנסה חודשית אחת, ואולי הכנסה של חודשיים.

פעם הבטיח שימנעו פרס (הבטיח ומנסה לשכוח): "מכונית לכל פועל". אפשר לאמר כי כל מישפחה ישראלית — עניה ועשירה, יהודית וערבית, אשכנזית וספרדית — שילמה עבור הרפתקת-ימית את מחירה של מכונית בשבילה. מכונית יקרה וחדשה לפלוגי המשלם הרבה מס-הכנסה, מכונית פשוטה ומשומשת לאלמוני, שהוא שכיר פשוט.

זה ממוחשי, פחות או יותר, את גודל החשי-בון ששילמת.
 איך שילמת? איך תשלם? במס-הכנסה שלך. במיסים העקיפין על קנייתך — נעליים לילד, לחם במכולת, בגזון בתחנה. בצמצום השירותים שהמדינה והעירייה אחראיות להם: לבנין לא יהיה טיפול בשיניים וייעוץ

חבל ימית — שכר-לימוד יקר

פסיכולוגי, אם תהיה חולה תשכב במיסדרון של בית-חולים, הרחוב יהיה מלוכלך. אדוני הנארון, עבור ימית שולמת מחיר של מכונית. עבור הגדה המערבית תשלם מחיר של דירה למושפחתך.

מי אשם בכך?
 הזעם מופנה, בצדק, אל ספרייה-הנסיגה. אך הם רק האחרונים בשרשרת. השרשרת מתחילה בממשלת ישראל, שהח-ליטה ליישב את פיתחת-רפיח.

בראש הטבלה עומדים שלושה אישים, שעליהם רובך נטל היסטורי כבד מאוד: גולדה מאיר, משה דיין, ישראל גלילי.

ההגיון היה כה פשוט שגם תינוק יכול היה להבין אותו — ואכן, היה דרוש מוח של תינוק כדי להתפס להגיון פשטני שכזה.

ההגיון היה כזה: סיני תחזור למצרים, אם גייש את פיתחת-רפיח, וניצור "עובדות בשטח", יאלצו המצרים לוותר על חלק זה. רצונת-התיישבות זו תהווה מחסום בין הצבא המצרי אשר יחזור ובין האוכלוסיה הפלסטינית ברצועת-עזה.

על סמך הגיון זה שוסה אריק שרון בבדואים. הוא סילק אותם באכזריות, שהיתה כפי שקבעה או ממשלת-ישראל, "חריגה".

ב-1973 היה דיין בטוח כי סיני לא תחזור לעולם, ועל כן הפכה "פיתחת-רפיח" ל"חבל ימית". באמצעות אלט-מטום לגולדה מאיר, ובעזרת ישראל גלילי, כפה על המערך את ההחלטה להקים שם עיר ואם בישראל, שהתה בעלת גמל עמוק-מים. בעיקבות החלטה זו החליט אנוך אל-סאדאת (לדבריו) לפתוח במלחמת יום-הכיפורים. (ומי שילם את מחיר של זו בדמו?)

כיום ברור לכל לחזוטיין כי כל ההגיון הזה היה מופוש מתחיתו עד סופו.

העובדות בשטח" לא מנעו מנשיא מצריים לתבוע את החזרת כל סיני עד למילימטר האחרון — ולא מנעו ממנחם בגין להסכים לכך (בצדק) עוד לפני שנפתח ביכלל המשא-והמתן לשלום.

"פיתחת-רפיח" לא תחצוץ בין הצבא המצרי ובין רצועת-עזה. החציצה תהיה באמצעות שטחים מפורזים וכוח רב-לאומי — כפי שאמרנו מלכתחילה. העיר ימית לא הפכה את הסיפוח לעובדה קיימת. להיפך. היא תשרת את המצרים. (אליסאדאת עצמו אמר לי, בשיחה, שיקים שם גמל עמוק-מים.)

אדוני הנארון — אינך משלם רק את מחיר הסחנות של המפונים. אתה משלם גם את מחיר הטיפשות והמונומנטליות של הממשלה, שהחליטה על הקמת ההתנחלות שם.

זאת היתה מלכתחילה החלטה טיפשית. אני קובע זאת כיום לאור העובדות המוכחות — אך אין זו חוכמה שלאחר-המעשה. בשבועון זה ובכנסת השחתי רבבות מילים כדי להזהיר מפני האיוולת הזאת — לפני שנוצרו "העובדות בשטח".

כיצוד הנורא והמייטר-לחלוטין של חבלי-ימית
 אשמות כל ממשלות-ישראל, החל בממשלת-אשכול, דרך ממשלות גולדה ורבין, ועד לממשלה הנוכחית. אשמות הצמרות של המערך והליכוד כאחד. אחראי כל מי שהיה שותף ל"קונסנוס הלאומי" הנהדר, שלווה את החבל מאז יומה הראשון. כדאי להזכיר את משה דיין, שכפה את החלטת-ימית על ממשלת-המערך, ושוויתר על חבלי-ימית בממשלת-הליכוד. אפשר להזכיר גם את אריק שרון, שגירש את הבדואים כדי להקים את ההתנח-לות, ועתה הוא נושא באחריות לגירוש היהודים (ולחזרת הבדואים, אשר בנו בינתיים את בתי היהודים ושעיבדו את אדמתיהם).

אולם מדוע להטיל את האחריות על הפוגי-טיקאים בלבד?

ההחלטות התקבלו על-ידי הממשלות והכנסות. אך הממשלות והכנסות יכלו להחליט כפי שהחליטו. מפני שעם-ישראל בחר בהן. כל מי שבחר באשכול, בגולדה, ברבין ובבגין — בצדק ייתבע ממנו המחיר. כל מי שהיה שותף ל"קונסנוס הלאומי" בספינת-השוטים, כל מי שתמך באמצע-ההתיקשות אשר עסקו בשיפוח-הזוח למען יצירת "קונסנוס" זה — עליו לשלם.

אם כן, מדוע צריכים לשלם גם אותם מעטים וטובים שהתנגדו תמיד לקונסנוס. שהצביעו נגד כל המנהיגים הגדולים האלה?
 יתכן שיש כאן אייבדק, ויתכן גם שזא: אם לא היינו די חזקים כדי להשליט כמדינה קונסנוס אחר וממשה אחרת — בצדק ייתבע גם מאיתנו לשלם את המחיר.

ל זה אינו משחרר, כמובן, את הסחטנים עצמם מן האחריות.

יש פי-נפש האומרים: הם אינם אשמים. הם נחמדים. הם חלוצים, מגיע להם פיצוי נאות (אם כי לא מוגזם). אך האמת העדימה היא שאין הם נחמדים ואין הם חלוצים. ודעתני אינה מגיעה להם אף אגורה שחוקה אחת.

כל מי שהלך לימית ידע שהוא מתנחל בשטח כבוש, אשר גורלו הסופי לא הוכרע, הוא ידע כי יש סיכוי סביר מאוד שהשטח יחזור. (ואם לא ידע — גם לטיפשות יש מחיר.) הוא ידע כי הוא מתנחל באדמה שבעליה גורשו. יכול אדם להמר, אך המהמר אינו יכול לתבוע מולתו שישלם את הפסדיו. מה גם שלעולם אינו מוכן להתחלק ברווחיו.

מי שהוקר להתנחל בשטח כבוש צריך דעת שהוא מהמר, ואם החימוך לא יצליח — הוא ישלם בעצמו את מלוא המחיר של הימורו.

אך הנה נוצר אצלנו נוהל אסבורדי, המתאים להגיון של עזיזה בארץ הפלאות: מי שמהמר ומפסיד, לא זו בלבד שמתחזרים לו את הכסף שהפסיד, אלא משלמים לו פני ממה יותר.

בהימור כזה, לא כדאי להרוויח. כדאי להפסיד!

ואתה, אדוני הנארון, משלם את החשבון בקאזינו זה.

ל זה אמור לגבי פרשת חבלי-ימית, והוא בבחינת ניתוח-שלאחר-המוות. אך כל זה נכון גם לגבי הגדה המערבית, רצועת-עזה ורמת-הגולן — ושם עוד יש זמן לתקן, אם מוכנים ללמוד לקח.

גם שם מקימים ומרחיבים התנחלויות, כפריות ועירוני-יות, כדי "ליצור עובדות בשטח". הדבר כימעט ולא ייאמן, אבל אריק שרון עצמו, האיש שעליו לפנות את חבלי-ימית, הכריז השבוע כי ההתנחלויות החדשות בגדה הן שימנעו את החזרת השטח לערבים, תשמענה אוניו-עדיין מעניקים כסף, הרבה כסף, לאנשים ההולכים היום לגדה, לרצועה, לרמת.

והרוי כבוא יופי-השלום החבלי-ימנע, יהיה צורך לשק את כל האנשים האלה, ולתת לכל אחד מהם כפיצוי ויזה, "מרצדם" ופיוז בחו"ל.

ואתה, אדוני הנארון, תשלם.

ה הן שאתה משלם עכשיו מכיסך כדי לסיים את ההרפתקה של סיני יכול היה להיות השקעה כדאית. אילו היית מתחילם לזה כאל שכר-לימוד.
 אתה יכול ללמוד בחבלי-ימית, כדי להימנע מאותן השגיאות, פי מאת, בגדה, ברצועה וברמה. אחרת, אדוני הנארון, תשלם גם שם.
 ועוד איך?